

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski (przewodniczący)

SSN Jerzy Grubba

SSN Barbara Skoczowska (sprawozdawca)

Protokolant Kinga Sternik

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 25 czerwca 2024 r.,
w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w sprawie **W. S.** ,

skazanego za przestępstwo z art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,
kasacji wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich na korzyść skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w Ostrołęce z dnia 9 czerwca 2022 r., sygn. akt II Ka
141/22, utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Ostrołęce z dnia 14
lutego 2022 r., sygn. akt II K 1001/21,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w Ostrołęce do ponownego rozpoznania w
postępowaniu odwoławczym.**

Jerzy Grubba

Michał Laskowski

Barbara Skoczowska

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Ostrołęce wyrokiem z dnia 14 lutego 2022 r., sygn. akt II K 1001/21, uznał oskarżonego W. S. za winnego tego, że:

„w dniu 18 października 2021 r. w miejscowości M., gmina G., będąc wcześniej prawomocnie skazanym za przestępstwo określone w art. 178a § 1 k.k. wyrokiem Sądu Rejonowego w Wyszkanie, sygn. akt II K 918/12, z dnia 8 listopada 2013 r. oraz za przestępstwo określone w art. 178a § 4 k.k. wyrokiem Sądu Rejonowego w Wyszkanie, sygn. akt II K 287/15, z dnia 6 sierpnia 2015 r., kierował w ruchu lądowym samochodem osobowym marki O. o numerze rejestracyjnym W., będąc w stanie nietrzeźwości, przy stwierdzonej zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu w czterech kolejnych próbach: I- 0,97 mg/1, II- 1,02 mg/1, III- 1,03 mg/1, IV-1,00 mg/1, przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu pięciu lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności, będąc uprzednio skazanym za umyślne przestępstwo podobne, z tym ustaleniem, że wyrok z dnia 8 listopada 2013 r., sygn. akt II K 918/12, został objęty wyrokiem łącznym wydanym przez Sąd Rejonowy w Warszawie z dnia 2 sierpnia 2017 r., sygn. akt XII K 9/17, i wyrokiem tym orzeczone wyrokami Sądu Rejonowego w Wyszkanie z dnia 8 listopada 2013 r. w sprawie sygn. akt II K 918/12, oraz z dnia 6 sierpnia 2015 r. w sprawie o sygn. akt II K 287/15 połączono orzeczone środki karne w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych wymierzając łączny środek kary w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 8 lat”,

tj. popełnienia przestępstwa z art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., za które wymierzył oskarżonemu W. S. karę 11 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 1 wyroku). Tym samym wyrokiem Sąd I instancji na podstawie art. 42 § 4 k.k. orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio (pkt 2 wyroku), a na podstawie art. 43a § 2 k.k. orzekł od oskarżonego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w wysokości 10.000 zł (pkt 3 wyroku).

Po rozpoznaniu apelacji oskarżonego W. S. , w której zarzucił: „błędne uznanie przez Sąd Rejonowy, że dopuściłem się czynu opisanego w art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.” oraz rażącą niewspółmierność kary, Sąd Okręgowy w

Ostrołęce wyrokiem z dnia 9 czerwca 2022 r., sygn. akt II Ka 141/22 zaskarżony wyrok Sądu I instancji utrzymał w mocy.

Kasację od wyroku Sądu odwoławczego wniósł Rzecznik Praw Obywatelskich zaskarżając go w całości na korzyść skazanego W. S. , zarzucając:

„rażące i mające istotny wpływ na jego treść naruszenie prawa procesowego, tj. art. 433 § 2 k.p.k., poprzez przeprowadzenie wadliwej kontroli odwoławczej i nienależyte rozpoznanie podniesionego przez oskarżonego w osobistej apelacji zarzutu naruszenia prawa materialnego, tj. art. 64 § 1 k.k., i utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku, podczas gdy w sprawie nie zaszły podstawy do uznania, że przypisane przestępstwo popełnione zostało w warunkach recydywy podstawowej wobec niespełnienia warunku odbycia 6 miesięcy kary pozbawienia wolności, gdyż kara pozbawienia wolności poprzednio orzeczona za przestępstwo podobne w wymiarze 8 miesięcy pozbawienia wolności w zawieszeniu jej wykonania na okres próby 3 lat (sygn. akt II K 287/15), w związku z objęciem wyrokiem łącznym i zastosowaniem art. 89 § 1b k.k. została trwale przekształcona w karę o niższym wymiarze niż wymagany przez treść art. 64 § 1 k.k.”.

Podnosząc powyższy zarzut Rzecznik Praw Obywatelskich wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu odwoławczego i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Rzecznika Praw Obywatelskich jest oczywiście zasadna.

W przedmiotowej sprawie doszło do nieprawidłowej kontroli odwoławczej apelacyjnego zarzutu naruszenia art. 64 § 1 k.k., która została przeprowadzona przez Sąd Okręgowy w Ostrołęce.

Ma rację skarżący, że w realiach niniejszej sprawy brak było przesłanek do przypisania oskarżonemu W. S. działania w warunkach powrotu do przestępstwa, określonych w art. 64 § 1 k.k. Warunkiem dopuszczalności zastosowania przepisu art. 64 § 1 k.k. jest uprzednie skazanie oskarżonego za przestępstwo umyślne na karę pozbawienia wolności i popełnienie przez niego w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności umyślnego przestępstwa podobnego do przestępstwa, za które sprawca był już skazany.

Z akt niniejszej sprawy wynika, iż W. S. był już uprzednio skazywany za popełnienie przestępstw z art. 178a § 1 k.k. i art. 178a § 4 k.k. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Wyszkowie z dnia 8 listopada 2013 roku, sygn. akt II K 918/12, uznano W.S. za winnego popełnienia czynu z art. 178a § 1 k.k., za który wymierzono mu karę 3 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby. Z kolei wyrokiem Sądu Rejonowego w Wyszkowie z dnia 6 sierpnia 2015 r., sygn. akt II K 287/15, uznano Wiesława Stopkę za winnego popełnienia czynu z art. 178a § 4 k.k. i skazano go na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres 3 lat próby.

Następnie, wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 2 sierpnia 2017 r., sygn. akt XII K 9/17, objęto m.in. skazania:

1. prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Wyszkowie z dnia 8 listopada 2013 roku, sygn. akt II K 918/12, za czyn z art. 178a § 1 k.k. na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby lat 3 (kara objęta karą łączną orzeczoną prawomocnym wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Wyszkowie z dnia 6 sierpnia 2015 r. w sprawie II K 225/15);
2. prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Wyszkowie z dnia 6 sierpnia 2015 r., sygn. akt II K 287/15 za przestępstwo z art. 178a § 4 k.k. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby 3 lat oraz na karę grzywny orzeczoną na podstawie art. 71 § 1 k.k. w wysokości 100 stawek dziennych po 10 złotych jedna stawka dzienna;
3. prawomocnym wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Wyszkowie z dnia 6 sierpnia 2015 r., sygn. akt II K 222/15, na karę łączną 11 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby lat 3 wymierzoną po połączeniu kar pozbawienia wolności ze spraw o sygn. akt II K 37/13 Sądu Rejonowego w Wyszkowie z dnia 19 września 2013 r. i II K 918/12 Sądu Rejonowego w Wyszkowie;
4. prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy Żoliborza w Warszawie z dnia 30 czerwca 2015 r., sygn. akt III K 642/12, zmienionego wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 30 czerwca 2016 r. w

sprawie o sygn. IX Ka 412/06 na karę łączną roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności za szereg przestępstw przeciwko mieniu (art. 279 § 1 k.k. i in.).

Z powyższego wynika, że W. S. za żadne z przestępstw podobnych do występuku przypisanego mu w kwestionowanym wyroku nie został bezwarunkowo skazany na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności bądź surowszą. Rzecz bowiem w tym, że Sąd Okręgowy w Warszawie wydając opisany wyżej wyrok łączny orzekł na podstawie art. 89 § 1b k.k. karę łączną pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, przyjmując, że miesiąc kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania równa się 15 dniom kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Oznacza to, że wbrew twierdzeniu Sądu Okręgowego w Ostrołęce zawartego w zaskarżonym wyroku W. S. nie został ostatecznie skazany m.in. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, którą odbył, ale – po zamianie kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania – na 4 miesiące pozbawienia wolności, która to kara była odbyta i to w ramach orzeczonej wyrokiem łącznym kary łącznej. Nie została więc spełniona przesłanka z art. 64 § 1 k.k. w postaci odbycia co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej jako kara jednostkowa w formie bezwzględnej za uprzednio popełnione przestępstwo podobne.

Dokonana przez Sąd odwoławczy kontrola instancyjna polegająca na uznaniu zarzutu apelacyjnego naruszenia art. 64 § 1 k.k. za bezzasadny stanowi rażące naruszenie prawa procesowego i mogło mieć ono istotny wpływ na treść wyroku. Z tego względu niniejsza kasacja, wniesiona na korzyść oskarżonego W. S. jest zasadna, co powoduje konieczność uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu w Ostrołęce do ponownego rozpoznania.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak na wstępie.

[J.J.]

[ms]

